

ΚΟΣΜΙΑ ΚΑΙ... ΜΗ

Γράφει και επιμελείται ο Γιώργος Χατζηβασιλής

Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΟΓΟΝΟΥΣ ΜΑΣ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Επίσκεψη στο Μαντείο των Δελφών, αλλά πού είναι η Πυθία τώρα που τη χρειαζόμαστε;

Με όλη τους τη σοφία, οι αρχαίοι μας πρόγονοι και οι όχι τόσο αρχαίοι, δεν μπορούσαν να προβλέψουν τις δυσκολίες των απογόνων τους 2000 τόσα χρόνια μετά, για να επισκεφθούν τα θέατρα, τους τάφους, τα μαντεία, τα στάδια και ναούς που έκτισαν με τόσο μεράκι. Οι νεότεροι πρόγονοί μας, οι καλόγεροι στα Μετέωρα, μάλλον επίτηδες διάλεξαν τις κορφές των βράχων για να κτίσουν τα μοναστήρια προκειμένου ν' αποφύγουν την κοσμοσυρροή, αλλά οι καλόγεροι σήμερα χρεώνουν 3 ευρώ για να μπουν στα μοναστήρια εκατοντάδες τουρίστες κάθε μέρα. Θεέ μου συγχώρεσέ με, αλλά να πληρώνω εισοδο για να μπω σε εκκλησία; Το κεράκι μου δεν φτάνει; Και ούτε μια τουαλέτα δεν προσφέρουν στον ταλαιπωρημένο ταξιδιώτη προσκυνητή...

Στους αρχαίους χώρους πληρώνεις 12 ευρώ ή 6 ευρώ μειωμένο, όμως εδώ υπάρχουν τεράστιες δαπάνες με προσωπικό, φύλακες, συντήρηση κλπ.

Η επίσκεψη στους πολιτιστικούς χώρους δεν είναι εύκολη για άτομα με προβλήματα κινητικότητας ή απλά δεν έχουν σωματικές αντοχές για μεγάλες αποστάσεις, πολλά σκαλοπάτια και απότομες βουνοπλαγιές. Όμως είδα ηλικιωμένους με μπαστούνια να τα παλεύουν αυτά επειδή διάβασαν ελληνική ιστορία και ήθελαν να ζήσουν αυτή την εμπειρία πριν είναι αργά.

Γι' αυτό σε τέτοιες περιόδους χρειάζεσαι ένα καλό ξενοδοχείο με ανέσεις και καλό δείπνο στο τέλος της ημέρας για να τονωθείς και για να ξεκουραστείς με ένα ζεστό ντους. Πληρώνεις κάτι παραπάνω, αλλά πιστεύω ότι είναι πολύ αναγκαίο.

Όσον αφορά στο πόσο αναγκαίος είναι μια ή ένας ξεναγός δεν το συζητώ γιατί αυτοί οι άνθρωποι έχουν σπουδάσει την ιστορία μας και τη ζουν καθημερινά. Κι' εγώ νόμιζα ότι έμαθα ιστορία στο σχολείο μέχρι που άκουσα τις ξεναγούς μας.

Μετά την επίσκεψη στην Ολυμπία και το Μουσείο της με τα απίστευτου κάλλους εκθέματα, σειρά στο πρόγραμμά μας είχε το Μαντείο των Δελφών.

Η διαδρομή στην Πελοπόννησο μέχρι να φτάσουμε στη Γέφυρα του Ρίο - Αντίριο ήταν ευχάριστη μέσα στην εύφορη γη που παράγει τους γευστικούς θησαυρούς της φύσης στην ατέλειωτη πεδιάδα και σε χιλιόμετρα κατάλευκων θερμοκηπίων.

Υστερα από μια σύντομη στάση στη Γέφυρα για φωτογραφίες, συνεχίσαμε τη διαδρομή προς τους Δελφούς, έναν

από τους πιο δημοφιλείς αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μετά την Ακρόπολη.

Οι Δελφοί είναι μια περιοχή με έντονη τουριστική κίνηση, αφού αποτελεί μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO. Εκτός του αρχαιολογικού χώρου και του μουσείου, υπάρχει το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο και στην ευρύτερη περιοχή μια σειρά Ιερών Μονών θρησκευτικού ενδιαφέροντος.

Επίσης, οι Δελφοί βρίσκονται σε μικρή απόσταση 10 χλμ. από την Αράχωβα, σημαντικό χειμερινό προορισμό της Στερεάς Ελλάδας και σε κοντινή απόσταση από το θερινό παραθεριστικό κέντρο της Ιτέας, καθώς και από τον παραδοσιακό οικισμό του Γαλαξειδίου με παλιά και πολύ ενδιαφέρουσα Ιστορία. Θα μου πείτε, βέβαια, μήπως υπάρχει σπιθαμή της ελληνικής γης που δεν είναι ποτισμένη με την Ιστορία που έγραψε αυτός ο μικρός λαός με τη σοφία του, με την Τέχνη του και με το αίμα του ακόμη;

Οι Δελφοί έπαιζαν σημαντικό ρόλο καθ' όλη τη διάρκεια του κλασικού αρχαιότητας και σήμερα είναι ένας από τους πιο σπουδαίους αρχαιολογικούς χώρους παγκοσμίως. Το αρχαίο ιερό του Μαντείου των Δελφών αναγνωρίζεται από την UNESCO ως ένα Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς για την επιρροή που άσκησε στον αρχαίο κόσμο. Ο πρώτος οικισμός χρονολογείται από τη Νεολιθική περίοδο, 1600-1100 π.Χ.

Η καλύτερη περίοδος για να επισκεφτεί κανείς τους Δελφούς είναι την άνοιξη και το φθινόπωρο. Μην ξεχάσετε να φέρετε νερό πριν εισέλθετε στον χώρο, γιατί δεν υπάρχουν καφετέριες εντός. Το Μαντείο των Δελφών ήταν το γνωστότερο μαντείο της Αρχαίας Ελλάδας και του τότε γνωστού κόσμου. Θεωρείται ότι το σημείο όπου κτίστηκε ήταν ο ομφαλός της γης, γιατί, σύμφωνα

με την παράδοση, όταν ο Δίας άφησε δύο αετούς, έναν προς την Ανατολή και έναν προς την Δύση, συναντήθηκαν στους Δελφούς. Ήταν αφιερωμένο στον θεό Απόλλωνα. Η Πυθία ήταν το διάμεσο, με το οποίο επικοινωνούσε ο θεός, και έδινε τους χρησμούς, που καταγράφονταν και ερμηνεύονταν από τους ιερείς.

Δυστυχώς, η Πυθία δεν εργάζεται πια και πόσο θα ήθελα να μου πει τι θα γίνει με την Ελλάδα, αλλά και με τον κόσμο γενικά όπως τον καραντίσαμε. Αμφιβάλλω αν υπάρχει σήμερα γωνιά της γης όπου οι άνθρωποι νιώθουν ασφαλείς, ή δεν υποφέρουν από πολέμους, φυσικές καταστροφές και κάθε είδους μιζέρια.

Η ίδρυση του μαντείου θεωρείται ότι οφειλόταν στην ύπαρξη ενός χάσματος, από το οποίο έβγαιναν αέρια, τα οποία, εισπνεόμενα, έκανε να περνούν οι άνθρωποι σε μια κατάσταση έκστασης. Σύμφωνα με τον μύθο, μάλιστα, την ιδιότητα αυτή ανακάλυψε ένα κατσίκι, το οποίο πλησίασε στο χάσμα και άρχισε στη συνέχεια να συμπεριφέρεται περίεργα. Ο βοσκός, παρατηρώντας το, πλησίασε κι αυτός και στη συνέχεια άρχισε να προφέρει ακατάληπτα λόγια. Σύμφωνα με τη μυθολογία, φύλακας της Κασταλίας πηγής, που επίσης συνδεόταν με τη χρησμοδοτική ικανότητα

του μαντείου, ήταν ο δράκος Πύθωνας, τον οποίο σκότωσε ο Απόλλων με το τόξο και τα βέλη του. Αυτή η πράξη σήμανε την ήττα των προηγούμενων λατρειών.

Με την έναρξη της λειτουργίας του ιερού του Απόλλωνα στους Δελφούς εξαπλώθηκε η φήμη πως ο θεός Απόλλωνας κατοικούσε μέσα στο ιερό του φυτό, τη δάφνη, και πως μέσα από το θρόισμα των φύλλων του φυτού προφήτευε δίνοντας χρησμούς για τα μελλούμενα. Σύμφωνα με την παράδοση και τη μυθολογία, τη μαντική τέχνη φαίνεται πως δίδαξαν στον θεό Απόλλωνα οι Θρίες, τρεις φτερωτές νύμφες και κόρες του Δία, όταν ο θεός έτυχε να βόσκει τα βόδια του στον Παρνασσό. Είναι πιθανόν οι Θρίες να διατηρούσαν κληρομαντείο στην περιοχή του Παρνασσού, που δεν αποκλείεται να αποτέλεσε μια πρώτη μορφή κατά μίμηση του οποίου φτιάχτηκε και ιδρύθηκε το Μαντείο των Δελφών.

Στο χώρο των Δελφών, φαίνεται πως είχαν λειτουργήσει κατά σειρά τριών ειδών μαντεία: Το χθόνιο, που χρησιμοποιούσε μέσω της εγκοίμησης, το κληρομαντείο και εν τέλει το απολλώνιο μέσω της δάφνης. Ωστόσο, από τότε που η λατρεία του Απόλλωνα συνδυάστηκε με αυτή του Διονύσου, ο οποίος λατρευόταν από τους οπαδούς του μέσα σε κατάσταση έκστασης, παραφοράς και ιερής μανίας, υιοθετήθηκε ένας νέος τύπος χρησμοδοτικής.

Ο Απόλλων προφήτευε πια μέσω της Πυθίας, που λειτουργούσε ως δίαυλος και φερέφωνο του θεού. Με το μάσημα φύλλων δάφνης καθώς και με την επίδραση ατμών και άλλων αναθυμιάσεων που έρχονταν από το άνοιγμα στα άδυστα του Μαντείου, η Πυθία έδινε τους θεϊκούς χρησμούς μέσα σε μια κατάσταση εκστατικής και ιερής μέθης.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΥΡΙΟ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΑ ΜΕΤΕΩΡΑ

